

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

GUVERNUL BULGARIEI

Proiect "Soluții integrate pentru ocuparea forței de muncă în domeniul artelor culinare și al restaurantelor pentru o regiune transfrontalieră bulgaro-română calificată și incluzivă" este co-finanțat de Uniunea Europeană prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională în cadrul Programului Interreg V-A România-Bulgaria.
Codul proiectului: 16.4.2.104; e-MS code: ROBG-192
Bugetul proiectului: 378 122.50 EUR,
suma contribuției UE: 321 404.11 EUR ERDF

OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI DREPTURILE ȘI REGLEMENTĂRILE CETĂȚENILOR ÎN REGIUNEA TRANSFRONTALIERĂ DIN ROMÂNIA - BULGARIA

Acest scurt ghid este destinat tuturor celor care doresc să înceapă să lucreze în regiunea transfrontalieră România-Bulgaria. A fost elaborat în cadrul Acțiunii 9 în cadrul proiectului "Soluții integrate pentru ocuparea forței de muncă în artă culinară și sectorul restaurantelor pentru o regiune transfrontalieră bulgaro-română calificată și incluzivă", cofinanțată de Uniunea Europeană prin Fondul european de dezvoltare regională în cadrul programului Interreg V-A România - Bulgaria. Proiectul este implementat de Asociația "Școlar dobrogeană de agricultură și afaceri" (DABU), Dobrich, Bulgaria în parteneriat cu Asociația "Alege-ți Ocupația" - Centrul de Formare Profesională, Constanța - România. Manualul oferă informații utile solicitanților de locuri de muncă care acceptă provocarea de a-și schimba locul și țara și își încep cariera profesională peste graniță. Produsul este destinat nu numai cetățenilor bulgari și români, ci și oricărui solicitant de locuri de muncă din Uniunea Europeană, care vede Bulgaria și România ca un loc atractiv pentru dezvoltarea și construirea viitorului lor. Mobilitatea forței de muncă este un proces normal în societatea modernă, determinată de necesitatea de a furniza personal pentru această regiune, unde există un deficit la un moment dat sau se transferă cadre dintr-o regiune în alta la un moment dat. Motivele pentru aceasta pot fi diferite - apariția unei noi producții, închiderea producțiilor, o nouă nișă de afaceri, sectoare moderne în economie, stimularea producției, lipsa personalului instruit profesional etc. Uneori, nevoia de a se transfera cu locul de muncă într-o altă regiune sau într-o altă țară este dictată de motive pur personale. Indiferent de motivele pentru mobilitatea forței de muncă, sunt necesare informații pentru a ușura întregul proces de căutare și găsire de locuri de muncă peste graniță și de a începe un nou loc de muncă.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

1. Legislația muncii - baza normativă

Toate procesele reglementate care afectează piața muncii sunt definite de cadrul legal la nivelul Uniunii Europene și al politicii naționale. Conform reglementărilor și directivelor generale ale Uniunii Europene, României și Bulgariei, ca membri ai Uniunii, ele stau la baza bazei normative naționale a Uniunii Europene. În această secțiune a ghidului vom descrie documentele orientative privind piața forței de muncă. Acestea pot servi drept referință rapidă atunci când o întrebare sau un caz provine de la persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, angajați și angajatori.

Uniunea Europeană

- Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) - Titlul IV Libera circulație a persoanelor, a serviciilor și a capitalului;
- Directiva 2014/54 / UE a Parlamentului European și a Consiliului - privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor;
- Regulamentul nr. 492/2011 al UE al Parlamentului European și al Consiliului - privind libera circulație a lucrătorilor în Uniune;
- Directiva 2004/38 / CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora;
- Directiva 2003/86 / CE a Consiliului din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei;
- Strategia pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii Europa 2020;
- EaSi - noua agendă a UE pentru ocuparea forței de muncă și politica socială.

Bulgaria

Angajarea străinilor pe teritoriul Republicii Bulgaria este determinată de legislația națională în vigoare pentru a proteja piața națională a muncii, a garanta drepturile cetățenilor bulgari și a respecta legislația și practica Uniunii Europene.

- Legea privind migrația forței de muncă și mobilitatea forței de muncă / LMFM, MO nr.33 din 26.04.2016, în vigoare din 21.05.2016.;
- Normele de aplicare a Legii privind migrația forței de muncă și mobilitatea forței de muncă (NALMFM, MO. nr. 79 din 07.10.2016, în vigoare de la 30.09.2016;
- Legea privind străinii în Republica Bulgaria;
- Norme privind aplicarea Legii străinilor în Republica Bulgaria;
- Legea privind intrarea, șederea și plecarea Republicii Bulgaria în cazul cetățenilor Uniunii Europene care nu sunt cetățeni bulgari și membri ai familiilor acestora;
- Legea privind promovarea ocuparea locurilor de muncă;
- Reguli de implementare a Legii privind promovarea ocupării forței de muncă;
- Legea privind sănătatea și securitatea la locul de muncă;
- Legea privind informarea și consultarea lucrătorilor și angajaților în întreprinderile multinaționale, grupurile de întreprinderi și companiile europene;
- Codul Muncii;
- Codul de securitate socială;
- Legea impozitului pe venitul personal (LIVP);
- Ordonanța privind termenii și modul de desfășurare a activității intermediare de recrutare;

www.interregrobgu.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

- Ordonanța privind procedura de prestare a serviciilor intermediare de către Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă a Angajatorilor Externe pentru Ocuparea Forței de Muncă a cetățenilor bulgari;
- Ordonanța privind condițiile și procedura de eliberare a vizelor și stabilirea regulilor de vize.

România

Cetățenii europeni au acces liber pe piața muncii din România și sunt recrutați în aceleași condiții ca și cetățenii români.

- Codul Muncii;
- Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;
- Legea privind soluționarea conflictelor de muncă;
- Legea privind negocierea colectivă;
- Legea nr. 72/2007 privind stimularea ocupării forței de muncă a studenților și studenților - Ministerul Apărării nr.217/2007;
- Legea nr. 202/2006 privind organizarea și funcționarea Serviciului Național de Ocupare a Forței de Muncă;
- Legea nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate;
- Legea nr. 232/2017 din 29 noiembrie 2017 de modificare și completare a Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate;
- Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă;
- Legea nr. 335/2013 privind desfășurarea programelor de stagiu pentru absolvenții de învățământ superior;
- DECIZIA NR. 174/2002 din 20 februarie 2002 privind aprobarea normelor metodologice pentru aplicarea legii nr. 76/2002 privind sistemul de asigurare a muncii și scopul ocupării locurilor de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr. 377/2002 privind aprobarea procedurilor de acces la stimulente pentru angajare, metode de finanțare și instrucțiuni de implementare;
- Hotărârea Guvernului nr. 726/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 72/2007 privind promovarea angajării studenților și studenților, cu modificările și completările ulterioare (p.18);
- Hotărârea Guvernului nr. 903/2016 privind aprobarea Planului național de mobilitate;
- Hotărârea Guvernului nr. 278/2002 pentru aprobarea procedurilor de acces la măsurile de prevenire a șomajului, condițiile de finanțare și instrucțiunile de aplicare - CM № 224/2002;
- Hotărârea Guvernului nr. 1256/2011 privind condițiile de muncă și procedura de acordare a permiselor de muncă temporară;
- Hotărârea Guvernului nr. 855/2013 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă;
- Hotărârea Guvernului nr. 473/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii 335/2013 privind desfășurarea programelor de stagii pentru absolvenți;
- Hotărârea Guvernului nr. 384/2001 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii 156/2000, cu modificările și completările ulterioare;

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

- Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român detașat în străinătate în scopul desfășurării misiunilor temporare, cu modificările și completările ulterioare.

Aceste documente de reglementare nu epuizează lista legislației din ambele țări și din Uniunea Europeană, dar pot servi drept indicator și punct de referință pentru solicitantul de informații rapide. În caz de nevoie de mai multe detalii, pe site-urile web ale Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă și ale Ministerului Muncii și Politicii Sociale din Bulgaria și ale Ministerului Muncii și Justiției Sociale și ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă din România, se pot găsi informații detaliate și se pot descărca documente din baza juridică menționată mai sus, precum și alte documente justificative privind ocuparea forței de muncă și circulația forței de muncă.

2. Permisele de ședere și procedurile de înregistrare.

În conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), titlul IV Libera circulație a persoanelor, a serviciilor și a capitalului, art. 45 "1. Libera circulație a lucrătorilor este garantată în cadrul Uniunii. 2. Această libertate de circulație implică eliminarea oricărei discriminări bazate pe naționalitate între lucrătorii statelor membre în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerația și alte condiții de muncă. 3. Aceasta include, de asemenea, dreptul, sub rezerva restricțiilor bazate pe considerente de ordine publică, securitate publică și sănătate publică: (a) să accepte ofertele de muncă efective făcute; (b) să se deplaseze liber pe teritoriul statelor membre în acest scop; (c) să rămână într-un stat membru în scopul angajării, în conformitate cu dispozițiile care reglementează angajarea resortisanților statului respectiv, stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative; (d) să rămână pe teritoriul unui stat membru după ce a fost angajat în acel stat în condițiile stabilite în regulamentele elaborate de Comisie."

Bulgaria

Legile care guvernează angajarea străinilor în firmele bulgare sunt Actul privind migrația forței de muncă și mobilitatea forței de muncă, Legea privind străinii în Republica Bulgaria, Legea privind intrarea, șederea și plecarea Republicii Bulgaria cetățenilor Uniunii Europene, care nu sunt cetățeni bulgari și membri ai familiilor acestora.

- Un cetățean al Uniunii Europene locuiește în Republica Bulgaria cu o carte de identitate valabilă sau un pașaport valabil pentru o perioadă de până la trei luni (Legea privind intrarea, șederea și plecarea Republicii Bulgaria cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora);
- Un cetățean al Uniunii Europene poate locui permanent sau permanent în Republica Bulgaria, pentru care se eliberează un certificat eliberat de Direcția Migrațiune - Ministerul de Interne, Direcția Afacerilor Interne a capitalei (DAIC) sau direcțiile regionale ale Ministerului Afacerilor Interne sau oficiali autorizați de către directori (Legea privind intrarea, șederea și plecarea Republicii Bulgaria cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora)
- Străinii locuiesc în Republica Bulgaria: 1. pe termen scurt - până la 90 de zile în fiecare perioadă de 180 de zile de la data intrării în țară; 2. pentru o perioadă continuă de până la un an, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta lege; 3. pe termen lung - cu un termen inițial autorizat de 5 ani și posibilitatea reînnoirii după aplicare; 4. permanent - cu termen nedeterminat (LSRB);

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

- Permisul de ședere pe termen lung este eliberat unui cetățean al Uniunii Europene care îndeplinește una dintre următoarele condiții: 1. este lucrător sau este persoană fizică care desfășoară activități independente în Republica Bulgaria; 2. are asigurare de sănătate și mijloace financiare necesare pentru acoperirea costurilor de ședere și a celor ale membrilor familiei sale, fără a împovăra de sistemul de asistență socială; 3. a fost înscris într-o unitate de formare, inclusiv formare profesională, și este eligibilă în condițiile de la punctul 2 (Legea privind intrarea, șederea și plecarea Republicii Bulgaria cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora);
- Pentru emiterea unui certificat de ședere pe termen lung, cetățeanul Uniunii Europene și membrii familiei acestuia care sunt cetățeni ai Uniunii Europene depun o cerere la Direcția Migrație - Ministerul de Interne sau Direcțiile Regionale a Ministerului Afacerilor Interne în termen de trei luni de la data intrării în Republica Bulgaria (Legea privind intrarea, șederea și plecarea Republicii Bulgaria cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora);
- Cetățeanul Uniunii Europene anexează la cerere: 1. carte de identitate valabilă sau un pașaport valabil; 2. document pentru taxa de stat plătită; 3. Membru de familie al unui cetățean al Uniunii Europene, care este cetățean al Uniunii Europene, anexează la cerere: 1. un act de identitate valabil sau un pașaport valabil; 2. un document care atestă că este membru al familiei cetățeanului Uniunii Europene; 3. document pentru taxa de stat plătită (Legea privind intrarea, șederea și plecarea Republicii Bulgaria cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora);
- Permisul de ședere pe termen lung este eliberat în ziua depunerii cererii și conține numele complet al persoanei și data înregistrării. În caz de necompletare, documentele stabilesc un termen limită de șapte zile pentru retragerea lor (Legea privind intrarea, șederea și plecarea Republicii Bulgaria cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora);
- Cererea de eliberare a unui certificat de ședere pe termen lung se depune personal de către cetățeanul Uniunii Europene și, în mod excepțional, de o persoană autorizată la prezentarea unei procuri autentificate de un notar public (Legea privind intrarea, șederea și plecarea Republicii Bulgaria cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora);

România

- Cetățenii bulgari, precum și toți cetățenii UE, beneficiază de principiul liberei circulații în cadrul UE;
- Ei pot intra și locui pe o perioadă de până la 3 luni în România cu un document valid de identitate/ carte de identitate sau pașaport valabil /;
- În mod excepțional, atunci când caută un loc de muncă, cetățenii UE / EIP / Elvețieni pot intra și locui în România prin prezentarea unui ID / buletin sau pașaport / valabil până la 6 luni. Membrii familiilor lor care însoțesc sau se alătură lor au același drept de ședere în România, indiferent de naționalitatea lor;
- Cetățenii UE / EIP / Elvețieni care doresc să rămână în România pentru mai mult de 3 luni trebuie să obțină un certificat de înregistrare de la diviziunea teritorială a Inspectoratului Șef de Imigrare;
- Dreptul de ședere mai mare de 3 luni le conferă una dintre următoarele circumstanțe: 1. persoana este angajată / independent; 2. are asigurare medicală / asigurare și mijloacele necesare de subzistență pentru sine și pentru membrii familiei cel puțin la nivelul venitului minim garantat în România; 3. acceptat pentru studii într-o instituție de învățământ sau pentru o calificare profesională și având mijloacele necesare de subzistență pentru sine și pentru membrii familiei;

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

4. un membru al familiei unui cetățean european care respectă condițiile de mai sus sau al unui resortisant român cu domiciliul în România;
- Cetățenii UE / EIP / Elveția sau membrii familiilor acestora care au locuit legal peste 5 ani în România pot candida pentru ședere permanentă și permis de ședere permanentă. Documentul este eliberat de Inspectoratul Șef de Imigrare, la cerere, în primele trei luni de la sosirea în România.

3. Căutarea unui loc de muncă - instituții, birouri naționale, căi de căutare și locuri de muncă.

Bulgaria

Instituțiile care se angajează direct în serviciile de mediere a ocupării forței de muncă sunt în principal naționale, însă agențiile private de ocupare a forței de muncă operează și în Bulgaria:

- Agenția pentru ocuparea forței de muncă cu subdiviziunile sale - Direcții regionale de ocupare a forței de muncă - 9 la număr pentru întreaga țară și Direcțiile de Birouri ale Muncii - sunt amplasate în fiecare oraș municipal și acoperă municipalitățile adiacente. Activitatea lor este reglementată pe deplin de Legea privind promovarea ocupării forței de muncă și de regulamentele sale de aplicare și este încadrată de Planul național de ocupare a forței de muncă. Toate programele și măsurile de ocupare a forței de muncă sunt în concordanță cu legislația europeană, programele operaționale, inclusiv cerința de a asigura locuri de muncă, programele și proiectele naționale pentru promovarea ocupării forței de muncă și a spiritului antreprenorial. Măsurile de stimulare sunt împărțite în două tipuri - măsuri de stimulare a șomerilor și stimulente pentru angajatori.
- Firmele intermediare - intermediari privați de muncă; întreprinderi care oferă locuri de muncă temporare. Activitatea intermediară poate fi efectuată de persoane care au dreptul să furnizeze servicii de mediere a locurilor de muncă în conformitate cu legislația bulgară și europeană.

Listele de intermediari cu un certificat valid sunt publicate pe site-ul Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă. Mediarea angajării se face "gratuit". Intermediarii pot direcționa și ajuta persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă pentru a se angaja într-o anumită țară numai după încheierea unui acord de brokeraj cu un angajator străin și / sau cu un armator.

România

- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM). Include 41 de birouri județene și biroul din București, precum și 70 de birouri locale din toată țara. Acestea servesc atât persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, cât și angajatorilor. Serviciile sunt gratuite;
- De asemenea, puteți contacta un consilier EURES. În România, sunt 45 și lucrează în birourile locale ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă. Coordonatele acestora sunt publicate pe site-ul Agenției;
- Există, de asemenea, o serie de agenții private de brokeraj, atât pentru solicitanții de locuri de muncă, cât și pentru angajatori <http://www.manpower.ro/>, <http://www.trenkwalder.com/ro/>;
- Pe site-urile birourilor regionale ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă puteți găsi informații despre intermediarii privați care lucrează pe piața muncii din România.

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

Căile de căutare a unui loc de muncă identifică diferitele oportunități de acces la posturile vacante. Este bine cunoscut faptul că cel mai utilizat canal din Bulgaria este informația de la o cunoștință. Dar tehnologia modernă permite accesul pe scară largă la piața forței de muncă în orice punct al lumii. Profesioniștii din domeniu au identificat mai multe tipuri de canale de căutare de bază:

- Anunțuri de muncă - mass-media tipărite și online, birouri de muncă și centre de carieră. Rețeaua EURES sprijină mobilitatea piețelor europene ale forței de muncă prin acordarea asistenței necesare solicitanților de locuri de muncă care doresc să lucreze în străinătate; angajatorii care doresc să angajeze lucrători din străinătate; solicitanții de locuri de muncă și angajatorii din regiunile de frontieră <http://eures.bg/> , <http://www.eures.anofm.ro/> ;
- Programe de stagiu - cea mai sigură modalitate tinerii să facă cunoștință cu mediul de afaceri și de a avea șansa de a rămâne la o slujbă permanentă. În mod tipic, universitățile și școlile profesionale oferă programe de stagiu;
- Contact direct - o modalitate spontană de a vă oferi candidatura prin contact direct cu angajatorul. Acest lucru este dificil pentru angajarea transfrontalieră, dar nu este imposibil. Este necesar ca cineva sau circumstanțele potrivite, ca o astfel de întâlnire cu reprezentantul companiei respective să aibă loc și să aibă dispoziția corespunzătoare pentru a asculta și accepta cererea;
- Agenții de recrutare - companiilor private li se permite să furnizeze servicii de brokeraj. Este întotdeauna necesar să verificați licența intermediarului respectiv. O listă actualizată a intermediarilor licențiați este publicată pe site-ul Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- Asociații și expoziții profesionale - aici se întâlnesc profesioniștii într-un anumit domeniu și oferă oportunitatea de a extinde rețeaua de contacte și, astfel, sporesc șansele de a se întâlni cu angajatorul potrivit;
- Cursuri specializate - formarea este menită să extindă cunoștințele și să ofere posibilitatea întâlnirilor și contacte noi cu experții din ramura respectivă. Cunoștințele suplimentare măresc șansele pieței forței de muncă;
- Forumuri de carieră - de obicei, oferă posibilități pentru stagii, ceea ce reprezintă o foarte bună ocazie pentru studenți;
- Centrele de carieră - oferă în general îndrumări profesionale și ajutor în completarea documentelor solicitate, dar există bune practici pentru centrele de carieră implicate în proiectele de antreprenoriat și ocuparea forței de muncă;
- Rețele sociale online - acesta este cel mai modern mod de a căuta și de a găsi un loc de muncă, care, în același timp, nu restricționează accesul la angajatori din întreaga lume;
- Pagini Corporative - Întreprinderile mai mari își mențin paginile de carieră. Ei publică anunțuri de locuri de muncă și cerințe specifice locului de muncă pentru aceștia.

4. Contracte de muncă

Odată ce angajatorul și-a ales personalul, este necesar să pregătească un contract de muncă care este întotdeauna încheiat în scris și este semnat întotdeauna înaintea primei zi de lucru angajatului sau a funcționarului. În Bulgaria și România, principala formă juridică de angajare este printr-un contract de muncă.

Bulgaria

Documentele obligatorii pentru încheierea unui contract de muncă sunt:

- carte de identitate sau alt document de identitate care se returnează imediat posesorului;

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

- document care atestă studii dobândite, o specialitate, o calificare, un grad științific sau o diplomă științifică, în cazul în care acest lucru este necesar pentru funcția sau locul de muncă pentru care se aplică;
- certificat de serviciu în specialitatea în care locul de muncă sau de muncă pentru care solicitantul este solicitat trebuie să aibă un astfel de serviciu - o carte de muncă sau de serviciu sau alt document care să ateste stagiul;
- adeverință medicală la intrarea inițială în muncă și după încetarea raporturilor de muncă pe o perioadă de peste 3 luni;
- cazier judiciar în cazul în care o lege sau un act normativ impune autentificarea unui trecut judiciar;
- autorizația de la Inspectoratul Muncii dacă persoana nu are 16 ani sau are vârsta între 16 și 18 ani.

Contractul de muncă trebuie să fie semnat în scris, în dublu exemplar - un exemplar este primit de angajat, iar celălalt este pentru angajator. Cerințele minime care trebuie incluse în contractul de muncă sunt:

- Numărul și data contractului de muncă;
- Motivul pentru încheierea contractului (articolul relevant din Codul muncii);
- Numele firmei, sediul, adresa de conducere și CUI (CIF)-ul companiei în cadrul BULSTAT sau în cadrul TVA;
- Numele complet al managerului companiei, adresa permanentă și CNP;
- Numele complet, adresa permanentă și CNP al lucrătorului;
- Tipul și nivelul de educație, dacă este necesar pentru post;
- Denumirea postului;
- Locul de muncă - orașul și locul specific de muncă;
- Durata zilei de lucru sau a săptămânii. Durata standard a zilei de lucru sau a săptămânii în Bulgaria este o săptămână de lucru de 5 zile, cu un timp de lucru săptămânal normal de până la 40 de ore. (8 ore pe zi);
- Pentru ce perioadă se încheie - poate fi nedeterminată sau fixă și poate avea o perioadă de probă. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în mod expres, contractul se consideră încheiat pe o perioadă nedeterminată. Durata contractului cu perioadă fixă nu poate depăși 3 ani. Dacă este vorba despre un contract de pentru o perioadă de probă, trebuie determinată durata perioadei;
- Cuantumul concediului anual plătit și al concediului anual plătit suplimentar. Concediul anual plătit minim este de 20 de zile lucrătoare conform Codului Muncii;
- Salariul primar și suplimentar de natură permanentă. Salariul de bază nu poate fi mai mic decât salariul minim la 8 ore pe zi;
- O perioadă de preaviz egală pentru ambele părți la încetarea contractului de muncă. Perioada de preaviz pentru rezilierea unui contract de muncă pe durată nedeterminată este de 30 de zile, în măsura în care părțile nu au convenit un termen mai lung, care nu poate depăși 3 luni. Pentru rezilierea unui contract pe durată determinată, termenul de notificare este de 3 luni, dar nu mai mult decât restul duratei contractului;

Până la 3 zile de la semnarea contractului de muncă de către ambele părți, angajatorul informează ANR că contractul de muncă a fost încheiat. Împreună cu contractul de muncă, angajatul semnează o descriere a postului pentru post, care include atribuțiile sale de bază, structura firmei și locul acestuia în structura respectivă, precum și gradul de subordonare. Descrierea postului este parte integrantă din contractul de muncă. Contractul de muncă nu poate fi schimbat fără acordul scris al ambelor părți. Singurul caz în care nu este necesară consimțământul unui lucrător atunci când contractul de muncă este schimbat este atunci când această schimbare implică creșterea salariului.

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

România

Documentele obligatorii pentru încheierea unui contract de muncă sunt:

- certificat medical de aptitudine pentru muncă de către un medic - medicina muncii;
- notificarea de către angajator Agenției Naționale pentru Inspekția Muncii și Securității Sociale;
- carte de identitate sau alt document de identitate care se întoarce imediat posesorului;
- document care atestă studii dobândite, o specialitate, o calificare, un grad științific sau o diplomă științifică, în cazul în care acest lucru este necesar pentru funcția sau locul de muncă pentru care se aplică;
- certificat de serviciu în specialitatea în care locul de muncă sau de muncă pentru care solicitantul este solicitat trebuie să aibă un astfel de serviciu - o carte de muncă sau de serviciu sau alt document care să ateste stagiul;

Contractul de muncă poate fi permanent sau cu un termen fix (până la 36 de luni), complet / 8 ore pe zi, 40 de ore pe săptămână de lucru de 5 zile / sau cu timp de lucru redus. Organizarea timpului de lucru prevede două zile libere. Numărul maxim de ore de lucru nu poate depăși 48 de ore, inclusiv ore suplimentare. Un contract de muncă poate fi încheiat și cu o Agenție de muncă temporară, iar perioada de angajare nu poate depăși 24 de luni. Legislația muncii prevede o perioadă de probă de până la 90 de zile și, în mod excepțional, pentru funcții de conducere - până la 120 de zile.

Cetățenii europeni pot ocupa funcții, cu excepția funcționarilor publici cărora li se cere cetățenia română.

Contractul de muncă este redactat și încheiat în limba română. Lucrătorii au dreptul la cel puțin 20 de zile lucrătoare de concediu anual plătit. Salariul minim lunar garantat de la 1 ianuarie 2018 este de 1900 RON / 408 EUR /. Salariul mediu lunar brut lunar pentru luna noiembrie 2016 a fost de 3005 RON / EUR 668 / și net - 2172 RON / 483 EUR /. Cel mai mare este salariul din sectorul IT - 7241 RON, iar cel mai mic - în sectorul "Hoteluri și Restaurante" - 1773 RON.

Atributele pe care contractul de muncă trebuie să le conțină în România sunt aceleași cu cele din Bulgaria.

5. Regimul de impozitare fiscală și impozitarea

Remunerarea persoanelor angajate în baza unui contract de muncă în Bulgaria și România este supusă unei impozitări generale pe venit de 10% din baza fiscală anuală totală. Impozitele sunt deduse din salariul brut și plătite de angajator.

În ambele țări, cetățenii plătesc impozite pe proprietate, mașini și TVA pe bunuri și servicii. TVA standard în Bulgaria este de 20%, iar în România este de 19%.

6. Regimul de asigurare

Lucrătorii din ambele țări plătesc o sumă legală de securitate socială.

Bulgaria

Asigurările sociale obligatorii sunt reglementate de Codul de securitate socială. Atunci când o persoană este angajată în baza unui contract de muncă, angajatorul are obligația de a plăti contribuțiile de asigurare în numele acestuia.

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

Valoarea contribuțiilor obligatorii de asigurări sociale în 2018 pe cheltuiala persoanei este Securitatea socială de stat 10,58%, asigurare de sănătate 3,2% și în detrimentul angajatorului Securitatea socială de stat 13,72% și asigurări de sănătate 4,8%.

România

În România, lucrătorul și angajatorul contribuie la bugetul asigurărilor sociale, al fondului de asigurări de sănătate, al Fondului de șomaj și al bugetului de stat, după cum urmează:

Contribuții la bugetul asigurărilor sociale (pentru pensii) - contribuții personale pentru salariat - 10,5% din salariul lunar brut; din care 5,1% sunt transferate către un fond de pensii private; contribuțiile angajatorilor - între 15,8 și 25,8% din fondul total de salarii, în funcție de condițiile de muncă; Fondul de șomaj - contribuții personale în numele angajatului - 0,5% din salariul lunar brut, contribuțiile angajatorilor - 0,5% din fondul total de salarii. Contribuții la Fondul de Garantare pentru plata plății plătibile de către angajator - 0,25%. Contribuții la sistemul de asigurări de sănătate - contribuții personale ale angajatului - 5,5% din salariul lunar brut și contribuțiile angajatorului - 5,2% din fondul total de salarizare.

7. Drepturile civile ale solicitanților de locuri de muncă, educaționale, medicale

Drepturile individului și cetățeanului sunt determinate de un număr de documente, adoptate și operate în ambele țări Bulgaria și România.

- Declarația comună privind drepturile omului (ONU, 10 decembrie 1948). Bulgaria și România sunt membre ONU din 14 decembrie 1955 și, ca atare, au acceptat această declarație. În document, ca drepturi inalienabile, dreptul la muncă, odihnă, educație, viață culturală;
- Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale adoptată de Consiliul Europei la 4 noiembrie 1950 și care a intrat în vigoare în 1953 pentru membrii fondatori ai Consiliului Europei. A fost ratificat de Republica Bulgaria la data de 07.09.1992 și de România la 20.06.1994. Aceasta se bazează pe Declarația Universală a Drepturilor Omului;
- Carta Socială Europeană, adoptată la Torino la 18 octombrie 1961, de statele membre ale Consiliului Europei. Are ca obiective de a asigura drepturile sociale ale cetățenilor pentru a îmbunătăți nivelul de trai și bunăstarea socială, ținând seama de schimbările sociale fundamentale. În Bulgaria a fost adoptată prin lege de către cea de-a 38-a Adunare Națională și a intrat în vigoare la 1.08.2000, iar în România la 04.05.1999.
- Carta drepturilor fundamentale a UE intră în vigoare direct prin adoptarea Tratatului de la Lisabona la 1 decembrie 2009. În calitate de state membre ale UE, Bulgaria și România trebuie să respecte documentul. Caracteristica principală a Cartei este gruparea inovatoare a drepturilor, lăsând diviziunea tradițională a drepturilor civile și politice, pe de o parte, și cea economică și socială, pe de altă parte. În același timp, Carta face o distincție clară între drepturi și principii.

Învățământul

Dreptul la educație este unul dintre drepturile fundamentale ale fiecărui cetățean al Uniunii Europene și dacă trăim și lucrăm în propria noastră țară sau într-un alt stat membru, toți avem dreptul de a învăța. Pentru a depăși numeroasele diferențe în standardele de calificare ale fiecărei țări europene, Comisia Europeană oferă mai multe instrumente pentru a asigura o mai mare transparență și claritate în ceea ce privește recunoașterea diplomelor și calificărilor. Rețeaua europeană NARIC acoperă Centre naționale de informare pentru recunoașterea educației academice în toate țările SEE: www.enic-naric.net.

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

Centrul Național de Informare și Documentare (NACID) operează în Bulgaria. NACID oferă acces la o varietate de resurse de informații, întreține baze de date și creează produse și servicii de informare pentru a sprijini dezvoltarea și progresul educației, formării și științei. Centrul va facilita mobilitatea cetățenilor pe piața muncii prin furnizarea de informații și servicii: 1. Recunoașterea învățământului superior dobândit la instituțiile de învățământ superior din străinătate și îndeplinirea funcțiilor Centrului Național de Recunoaștere Academică și Mobilitate; 2. emite certificate pentru profesii nereglementate în Bulgaria, care sunt reglementate în alte țări; 3. să recunoască dreptul de a exercita o profesie de cetățeni și de autorități competente din alte țări prin sistemul de informare al pieței interne a UE. (<http://nacid.bg>).

România are un Centru Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor (CNRED) - <http://www.cnred.edu.ro> Efectuează rolul unei Direcții în Ministerul Educației Naționale, având următoarele principale sarcini: 1. recunoașterea și echivalarea documentelor de studii primite în străinătate; 2. elaborarea reglementărilor și metodologiilor de recunoaștere și echivalare a documentelor de studii primite în străinătate; 3. studii de învățământ superior pentru legalizarea sau aplicarea Apostilei de la Haga; reprezentare a României în instituțiile UE în domeniul recunoașterii academice și profesionale.

Europass este, de asemenea, un instrument pentru asigurarea transparenței competențelor profesionale. Sistemul Europass oferă o claritate în luarea în considerare și recunoașterea calificărilor profesionale în diferite părți ale Europei. Există locuri pentru informații Europass în fiecare țară - pentru mai multe informații: www.europass.cedefop.europa.eu .

Serviciile medicale

Legislația națională în domeniul sănătății este pe primul loc, iar Uniunea Europeană are doar funcții complementare. În Bulgaria, Legea privind sănătatea este în vigoare, iar în România Legea nr. 95 din 14 aprilie 2006 privind reforma sistemului de sănătate.

Bulgaria și România au încheiat un acord privind cooperarea în domeniul sănătății și al științelor medicale între Guvernul Republicii Bulgaria și Guvernul României, semnat la 28 februarie 1996, cu efect de la 3 iulie 1996. În caz de accidente, boli contagioase și în caz de boli bruște care amenință viața, părțile vor oferi gratuit tuturor cetățenilor celeilalte părți care își au reședința temporară pe teritoriul lor îngrijirile medicale necesare în instituțiile de sănătate publică într-o cantitate suficientă pentru returnarea pacientului în țara lor de origine fără pericolul deteriorării sănătății.

În cazul în care starea pacientului permite transportarea acestuia, partea gazdă va oferi, dacă este necesar, un transport gratuit la frontiera celeilalte părți de unde va fi preluat de către serviciile naționale. Ambele țări oferă asistență medicală reciprocă gratuită instituțiilor de sănătate publică românești și bulgare pe liste actualizate periodic de către părți la: personalul diplomatic și alți oficiali din ambasadele țărilor, funcționari în reprezentanțe permanente, corespondenți permanenți în presă și corespondenți naționali instituțiile de informare din ambele țări, precum și membrii familiilor acestora și persoanele care le deservesc, reprezentanții români și bulgari care lucrează pe ambele părți și acorduri, precum și reprezentanți ai Bisericii Române și bulgare oficiale ortodoxe. Legislația europeană prevede explicit tratamentul egal al cetățenilor asigurați din statele membre ale UE cu cetățenii lor asigurați. Asistența medicală de urgență și imediată, în cadrul pachetului de asigurări obligatorii de asistență medicală, dovedește fiecărui cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene în timpul șederii sale temporare pe teritoriul unui alt stat membru.

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

Pentru fiecare cetățean străin care are nevoie de asistență medicală urgentă și imediată, se aplică prevederile legislației din domeniul asigurărilor de sănătate din țara respectivă. Atunci când medicul vizitează cetățenii UE care locuiesc temporar într-o altă țară a UE, aceștia ar trebui să le solicite un certificat medical care permite accesul din pachetul de asigurări obligatorii de asistență medicală și din asistența medicală de urgență. Acesta poate fi un card european de asigurări sociale de sănătate (CEASS) sau un certificat de înlocuire temporară a CEASS. Aceste documente certifică dreptul pacientului de a primi asistență medicală urgentă și imediată. Numărul de securitate al străinului trebuie să fie notat în înregistrări. Dacă pacientul nu are niciunul dintre aceste documente, acest lucru nu exclude dreptul său la asistență medicală și unul dintre cele două documente poate fi solicitat suplimentar de către asigurătorul competent în domeniul sănătății.

Adrese utile

Bulgaria

<https://www.az.government.bg/> - Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă

<https://www.mvr.bg/migration> - Direcția migrație, Ministerul Afacerilor Interne

<https://www.mvr.bg/> - Ministerul de Interne

<https://www.mlsp.government.bg/> - Ministerul Muncii și Politicii Sociale

<http://www.minfin.bg/> - Ministerul Finanțelor

<https://www.mh.government.bg/bg/> - Ministerul Sănătății

<https://www.nhif.bg/> - Fondul național de asigurări sociale de sănătate

<https://www.mon.bg/> - Ministerul Educației și Științei

Ambasada României la Sofia

Adresă: 1111 Sofia, bd. Mihai Eminescu nr. 4

Telefon: +359 2 971 28 58; +359 2 73 30 81

Fax: +359 2 973 34 12

E-mail: ambsofro@vip.bg

În zilele de lucru între orele 17.30 și 08.30 și în zilele de sărbătoare legală în situații de urgență, puteți apela la 00359-879 440 758

www.interregbg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

Secțiunea consulară

Adresa: str. Shipenski prohod nr. 1, Sofia

Telefon: 00359 2 973.35.10; 00359 2 971.36.19

Факс: 00359 2 973.34.12

E-mail: sofia.consul@mae.ro

Programul de lucru cu publicul din cadrul Secției consulare a Ambasadei României la Sofia este următorul:

Luni: 9.00 - 12.00; Miercuri: 9.00 - 12.00 și 14.00 - 16.00; Vineri: 9.00 - 12.00

România

<http://www.anofm.ro/> - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM):

<http://igi.mai.gov.ro/> - Oficiul Român pentru Imigrări

<https://www.politiaromana.ro/> - Poliția

<http://www.mai.gov.ro> - Ministerul Afacerilor Interne și reformei administrative

<http://www.pasapoarte.mai.gov.ro/> - Direcția Generală a Pașapoartelor la Ministerul Internelor și Reformei Administrative

<http://www.mmuncii.ro> - Ministerul Muncii și Justiției Sociale

<http://www.mfinante.ro/> - Ministerul Finanțelor

<http://www.cnas.ro/> - Fondul Național de Asigurări de Sănătate

<http://www.edu.ro/> - Ministerul Educației, Științei și Tineretului

Ambasada Republicii Bulgaria la București, România

Adresa: București, sector 1, str. Rabat nr. 5

Telefon: +40 21 230 21 50; +40 21 230 21 59

Fax: +40 21 230 7654

Telefoane în afara orelor de lucru:

+40 21 230 21 50; +40 21 230 21 59

Program de lucru: Luni Vineri, 09.00 - 17.00

E-mail: Embassy.Bucharest@mfa.bg

Website: www.mfa.bg/embassies/romania

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.

EUROPEAN UNION

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND

INVESTING IN YOUR FUTURE!

GOVERNMENT OF ROMANIA

GOVERNMENT OF BULGARIA

Serviciul consular

Adresa: București, sector 2, str. Vasile Lascar nr. 32

Telefon: +40 21 318 79 78

Fax: +40 21 318 79 79

Program de lucru: Luni Vineri, 09.00 - 17.00; Vize: 10.00 - 12.00; Legalizării: 14.00 - 16.00

E-mail: Consular.Bucharest@mfa.bg

Website: www.mfa.bg/embassies/romania

Documentul face parte din proiectul "Soluții integrate pentru ocuparea forței de muncă în artă culinară și sectorul restaurantelor pentru o regiune transfrontalieră bulgaro-română calificată și incluzivă", cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională în cadrul Programului Interreg VA România-Bulgaria, Proiect: 16.4.2.104; Codul e-MS: ROBG-192.

www.interregrobg.eu

The content of this material does not necessarily represents the official position of the European Union.